

Pargas stad 20.10.2026

Utlåtande om utkastet till ändring av statsrådets förordning om enskilda vägar
Ärende: VN/15863/2026

Skärgårdsnämnden i Pargas stad motsätter sig förslaget att sänka det maximala förskottet för väglag som upprätthåller färjförbindelser från nuvarande 80 procent till 70 procent av föregående års faktiska kostnader. Nämnden föreslår att den maximala förskottsandelen bibehålls på 80 procent. Ett tillräckligt förskott är avgörande för små väglags betalningsförmåga och för möjligheten att trygga kontinuerliga färjförbindelser i skärgården.

En sänkning av förskottet innebär att väglagen och deras delägare måste finansiera en större del av de löpande kostnaderna i väntan på den slutliga utbetalningen av statsunderstödet. Även om den slutliga understödsandelen fastställs till 80 procent, behöver väglagen större kassareserver eller tillgång till tillfällig finansiering för att klara verksamheten under året.

De typiska årliga drifts- och underhållskostnaderna för en enskild vägfärja uppgår till cirka 200 000 - 300 000 euro. Det att väglagens bidragsprocent har sänkts från 85% till 80% medför en kostnadsökning för egenandel som för Pargas fyra väglagsfärjor innebär ca 180 000€. Vid nuvarande kostnader innebär en sänkning av det maximala förskottet med tio procentenheter att varje väglag behöver ordna ytterligare 20 000 - 30 000 euro i tillfällig finansiering. För ett litet väglag är detta i kombination med redan förhöjda egenandelar ett betydande och ofta omöjligt belopp.

Väglagens möjligheter att bygga upp kassareserver eller få lån på rimliga villkor är begränsade. Ett minskat förskott kan därför leda till behov av extra inbetalningar från delägarna eller upplåning som medför ytterligare kostnader. Det kan också försvåra betalningen av löpande utgifter och nödvändigt underhåll samt utveckling. Finansieringssystemet bör utformas så att brist på likviditet inte äventyrar förbindelser som är nödvändiga för skärgårdens invånare och näringsliv samt förbindelsernas utveckling.

Förslaget motiveras med att väglagen ska uppmuntras till kostnadseffektivitet och ökad självfinansiering. Pargas stads skärgårdsnämnd anser att ett minskat förskott är ett olämpligt sätt att uppnå dessa mål. Förändringen minskar inte färjtrafikens faktiska driftskostnader, utan överför ett större tillfälligt finansieringsansvar på väglagen och deras delägare. En stor del av kostnaderna är nödvändiga för att upprätthålla en säker och fungerande trafik och kan inte anpassas till en senarelagd utbetalning av understödet.

För många öar utgör väglagets färja den enda förbindelsen till det övriga vägnätet. Den möjliggör stadigvarande boende, arbetsresor, skoltransporter, företagsverksamhet och varutransporter samt är viktig för räddningsväsendets tillgänglighet. Ur Pargas stads skärgårdsperspektiv är det därför väsentligt att finansieringsvillkoren stöder tillförlitlig trafik och långsiktig planering.

Skärgårdsnämnden välkomnar att understödsandelen för färjornas godtagbara faktiska drifts- och underhållskostnader föreslås bli fastställd till 80 procent, i stället för att som hittills utgöra en maximal andel. Det förbättrar finansieringens förutsägbarhet. Denna förbättring bör följas av utbetalningsvillkor som gör det möjligt för väglagen att klara sina löpande betalningar.

Nämnden framhåller även behovet av långsiktiga finansieringslösningar för förnyelse av färjor, större investeringar och elektrifiering. Sådana investeringar kan inte finansieras enbart genom understöd för den årliga driften eller genom ökade insatser från ett litet antal vägdelägare.

Skärgårdsnämnden föreslår att förordningsutkastet ändras så att det maximala förskottet för väglag som upprätthåller färjeförbindelser bibehålls på 80 procent av föregående års faktiska kostnader. Utbetalningarna bör dessutom ske i sådan tid att väglagen kan fullgöra sina betalningsskyldigheter och trygga trafiken under hela året.